

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για την κ. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

Θέμα: «Άιφνίδια μετατροπή των 5 μεγαλύτερων δημόσιων μουσείων της χώρας σε ΝΠΔΔ - Αποκοπή τους από την Αρχαιολογική Υπηρεσία».

Η βουλευτής Αχαΐας, Σία Αναγνωστοπούλου καταθέτει ως αναφορά τις επιστολές των Εργαζομένων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, των Εργαζομένων του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης και τις ανακοινώσεις του Παραρτήματος Κρήτης του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων και της Εταιρείας Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, που αφορούν το σχέδιο της κυβέρνησης για την μετατροπή των 5 μεγαλύτερων δημόσιων Μουσείων σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Στις εν λόγω επιστολές και ανακοινώσεις, οι εργαζόμενοι των Αρχαιολογικών Μουσείων αλλά και η Εταιρεία Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, κάνουν έκκληση προς τον πρωθυπουργό και την κυβέρνηση να αναθεωρήσουν το σχέδιο νόμου που ετοιμάζεται να έρθει στη Βουλή και να διαφυλάξουν την προστασία και ασφάλεια των αρχαίων μνημείων και την ακεραιότητα των αρχαιολογικών συνόλων, εντός του πλαισίου της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Ακόμη, τονίζουν πως τα μεγάλα δημόσια μουσεία της χώρας, στα οποία το ελληνικό κράτος έχει επενδύσει από την ίδρυσή του μεγάλο μέρος κρατικών πόρων και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού όλων των ειδικοτήτων, αποτελούν ανεκτίμητη εθνική παρακαταθήκη και έτσι πρέπει να παραμείνουν.

Επισυνάπτονται οι σχετικές επιστολές και ανακοινώσεις.

Παρακαλούμε για την απάντηση και την ενημέρωσή μας σχετικά με τις ενέργειές σας.

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 2021

Η καταθέτουσα βουλευτής

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

«Οι υπάλληλοι που εργαζόμαστε στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο πληροφορθήκαμε αιφνιδίως ότι, σε περίοδο κατά την οποία τα Μουσεία παραμένουν κλειστά λόγω της πανδημίας, η κ. Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού παρουσίασε και σκοπεύει να φέρει προς ψήφιση στη Βουλή νομοσχέδιο, με το οποίο τα πέντε μεγαλύτερα δημόσια μουσεία της Ελλάδας: το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου, θα πάψουν να είναι Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και θα μετατραπούν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

»Κύριε Πρόεδρε, σημειώνουμε ότι σε κανένα στάδιο του σχεδιασμού αυτού του άγνωστου νομοσχεδίου οι εργαζόμενοι του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου δεν κληθήκαμε να εκφράσουμε την άποψή μας για τη βελτίωση της λειτουργίας ή της διοικητικής του δομής.

»Η ίδρυση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου υπήρξε από τις πρώτες μέριμνες του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Το Μουσείο ιδρύθηκε αρχικώς στην Αίγινα το 1829 και κατόπιν, με τον πρώτο Αρχαιολογικό Νόμο του 1834, ως “Κεντρικό Δημόσιο Μουσείο”, αποτελώντας μία από τις αρχαιότερες δημόσιες υπηρεσίες του ελληνικού κράτους, με σαφή προορισμό την προστασία, διαφύλαξη και προβολή της αρχαίας ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Η ίδρυσή του συνέβαλε στη διαμόρφωση της ιδεολογικής ταυτότητας του νεοελληνικού κράτους και η λειτουργία του σηματοδότησε μια λαμπρή επιστημονική πορεία στην πολυκύμαντη ιστορία του.

»Κύριε Πρόεδρε, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο μέχρι σήμερα λειτούργησε με τη διαφάνεια και τον έλεγχο που διέπει κάθε κρατική υπηρεσία και ήδη υλοποιεί όσα ευαγγελίζεται το υπό κατάθεση νομοσχέδιο, προασπίζοντας την προστασία των αρχαίων, διατηρώντας την ακεραιότητα των αρχαιολογικών συλλογών, οργανώνοντας ή συμμετέχοντας σε πλήθος εκθέσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό, προάγοντας την επιστημονική έρευνα, εκτελώντας συγχρηματοδοτούμενα έργα και προβάλλοντας τον Ελληνικό Πολιτισμό με δρώμενα, επιτυχημένες εξωστρεφείς δράσεις, επιστημονικές ομιλίες για εκθέματα των Συλλογών για το ευρύ κοινό και εκπαιδευτικά προγράμματα δωρεάν για όλους τους πολίτες.

Με την παρουσία σας τιμήσατε τις επιτυχημένες εκθέσεις του, αποτέλεσμα συστηματικής επιστημονικής έρευνας και σκληρής προσπάθειας όλων των ειδικοτήτων του Μουσείου.

Επιπλέον, το Μουσείο μας δέχτηκε και αξιοποίησε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο χορηγίες από ιδρύματα και εταιρείες (COSMOTE, HUBLOT, ΕΛΠΕ, ΕΤΕ, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών, Ίδρυμα Λάτση, Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Ίδρυμα Ωνάση, Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη, Μουσείο J.P. Getty κ.ά). »Αντιθέτως, κύριε Πρόεδρε η λειτουργία στην πράξη των ΝΠΔΔ στην Ελλάδα περιλαμβάνει τόσο επιτυχημένα, όσο και καταφανώς αποτυχημένα παραδείγματα, όπως π.χ. το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

Συνεπώς, η επιλογή μιας τέτοιας θεσμικής αλλαγής για το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο δεν είναι αυτόχρημα ορθή, ειδικά όταν το μοντέλο της κρατικής διαχείρισης έχει λειτουργήσει επιτυχημένα. Πιστεύουμε ότι εάν εξασφαλιστεί η επαρκής στελέχωση (π.χ. τεχνικό, διοικητικό προσωπικό, προσωπικό επικοινωνίας και δημιουργικού), το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο μπορεί να ανταποκριθεί με επιτυχία στις ανάγκες της κοινωνίας και του 21ου αιώνα.

»Στα πολλά χρόνια της ιστορίας του, οι υπάλληλοι (αρχαιολόγοι, συντηρητές, μηχανικοί, διοικητικοί, λογιστές, χημικοί, φύλακες, καθαριστές, εργατοτεχνίτες) του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου υπηρέτησαν και διαφύλαξαν τις αρχαιότητες από πολλές περιπέτειες, ακόμη και με κίνδυνο της ζωής τους, σε εποχές ιδιαίτερα χαλεπές, όπως κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής.

»Με την παρούσα επιστολή, εμείς οι εργαζόμενοι του Εθνικού Μουσείου θέλουμε να στείλουμε το μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις ότι για μια ακόμη φορά θα συγκεντρώσουμε όλες μας τις δυνάμεις και θα διαφυλάξουμε την προστασία και ασφάλεια των αρχαίων μνημείων και την ακεραιότητα των αρχαιολογικών συνόλων, εντός του πλαισίου της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, της οποίας το Μουσείο πρέπει να συνεχίσει να είναι οργανικό τμήμα. Είναι αυτονόητο ότι η προσπάθειά μας βρίσκεται πέρα και πάνω από κάθε κομματικό ή ιδεολογικό πλαίσιο, καθώς το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο είναι το Μουσείο όλων μας».

Ανακοίνωση του Παραρτήματος Κρήτης του ΣΕΑ:

“Η εισαγωγή στις 22 Δεκέμβρη 2020 στο Υπουργικό Συμβούλιο νομοσχεδίου μετατροπής των μεγάλων Δημόσιων Μουσείων της χώρας, σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, είναι η μέρα ντροπής για την κυβέρνηση Μητσοτάκη και την επικεφαλής του Υπουργείου Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη. Είναι η μέρα που το πολιτικό σύστημα της κερδοφορίας που οι κυβερνήσεις αυτές υπηρετούν αποδεικνύει περίτρανα την απέχθειά του για οπιδήποτε αποτελεί δικαίωμα του λαού στην μόρφωση και την εκπαίδευση μέσω του Πολιτισμού.

Απεχθάνονται την ανεξαρτησία των ελληνικών Μουσείων ως Ειδικές Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου μακριά από από τους εξωσυπηρεσιακούς παράγοντες, εκλεκτούς, φίλους και αρεστούς του/της εκάστοτε υπουργού. Για αυτόν τον λόγο επιδιώκουν, τα Μουσεία και όλα όσα αυτά εμπεριέχουν (συλλογές, υλικοτεχνική υποδομή, εργαζόμενοι) να αποτελούν προίκα στα συμφέροντα της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας, με όλα όσα συνεπάγεται αυτό.

Επιδιώκουν να μετατρέψουν τα στολίδια της χώρας μας, που φιλοξενούν εκατομμύρια μοναδικά εκθέματα δημιουργίες του λαού μας και που χιλιάδες υπάλληλοι που έχουν υπηρετήσει σε αυτά πάσχισαν για την προστασία τους, σε ένα τύπο διοίκησης που διασφαλίζει την εμπλοκή του κατ’επανάληψη διεφθαρμένου όπως έχει αποδειχτεί ιδιωτικού τομέα μέσω διορισμένου Διοικητικού Συμβουλίου.

Για να επιτύχουν τον σκοπό τους για την κερδοφορία του ιδιωτικού κεφαλαίου σκόπιμα δυσφημούν το πραγματικά δημόσιο έργο που επιτελούν τα Μουσεία της Χώρας μας, φθάνοντας να αποκρύπτουν τις συχνές διακρίσεις τους όπως ότι για το 2020 το βραβείο των επισκεπτών του Tripadvisor απονεμήθηκε σε 31 μουσεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού – και μέσα σε αυτά στην 5η θέση βρίσκεται το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα εξυπηρετούν, εν δυνάμει, μικροπολιτικά ή και ιδιωτικά συμφέροντα και όχι κατ’ ανάγκην το δημόσιο συμφέρον, το συμφέρον όλων μας. Η νομική μορφή του Ν.Π.Δ.Δ. παρέχει τη δυνατότητα συμπράξεων με τον ιδιωτικό τομέα ή ανάθεσης τομέων (όπως η φύλαξη) σε εταιρείες, ή ακόμα και προνομιακές σχέσεις με ίδρυμα Πολιτισμού που αδημονούν να εισβάλουν και στον χώρο της διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η προτεινόμενη αποκοπή των Μουσείων από την Αρχαιολογική Υπηρεσία θα προκαλέσει με βεβαιότητα προβλήματα στη λειτουργία και χρηματοδότηση Αρχαιολογικών Χώρων και Μουσείων με χαρηλότερη επισκεψιμότητα, καθώς η μέχρι σήμερα πολιτική του Ταμείου στηρίζεται στην κατανομή των κερδών ανά την επικράτεια, με βάση την αρχή της αλληλεγγύης. Η λεγόμενη αυτοτέλεια των Μουσείων θα οδηγήσει περιφερειακά Μουσεία στην ασφυξία και στο λειτουργικό αδιέξοδο. Καινούργια μικρά περιφερειακά Μουσεία, αληθινά κοσμήματα, που δημιουργήθηκαν και με πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι σχεδόν σίγουρο ότι, εάν κλείσει η στρόφιγγα χρηματοδότησης από τα έσοδα μεγαλύτερων, κεντρικότερων Μουσείων, δεν θα έχουν τα μέσα να παραμείνουν ανοιχτά.

Η μετατροπή των μεγάλων Δημόσιων Μουσείων και η μείωση των εσόδων για λογαριασμό του πρώην ΤΑΠΑ (νυν ΟΔΑΠ) που αυτή θα επιφέρει, θα οδηγήσει στον οικονομικό στραγγαλισμό και των περιφερειακών μουσείων και των

αρχαιολογικών χώρων τα οποία σύντομα θα παραδοθούν σε ιδιωτικά συμφέροντα. Και όπως καλά διατυπώθηκε από το Τοπικό Παράρτημα Δωδεκανήσου του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων : ‘Οσον αφορά τις ακριτικές Εφορείες, κάποιος θα έπρεπε να σκεφτεί και τον εθνικό ρόλο των μονάδων αυτών.’

Όσον αφορά τα έσοδα που ανήκουν και έπρεπε να αποδίδονται στις ανάγκες του λαού, σκόπιμα δεν έχουν παρουσιάσει ένα σαφώς διατυπωμένο το κυβερνητικό σχέδιο για αυτά, όμως, η εμπειρία από την λειτουργία άλλων ΝΠΔΔ του δημοσίου λέει πως η οικονομική διαχείριση θα γίνεται αποκλειστικά από το διορισμένο από τον εκάστοτε υπουργό Διοικητικό Συμβούλιο.

Ηδη από δηλώσεις της Υπουργού (πρόταση για εκπόνηση και εφαρμογή πολιτικών για την ολοκληρωμένη βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών με μείζονα μνημεία: Κνωσός, Μεσσήνη, Ρόδος, Δωδώνη, Δήλος, Φίλιπποι, Αμφίπολη, Βεργίνα, Ακαδημία Πλάτωνος), διαφαίνεται ότι η κυβέρνηση απεργάζεται και τη διοικητική-οικονομική αυτοτέλεια των μεγάλων (και άρα με πολλά έσοδα) αρχαιολογικών χώρων.

Όσον αφορά τα εκθέματα π.χ. των μουσείων θα κατατάσσονται όχι με βάση τη σημασία τους αλλά τι είναι πιο εντυπωσιακό, τι κόβει περισσότερα εισιτήρια ή ακόμα μπορεί να περνούν και σε δεύτερη μοίρα, προς όφελος της θέας του εστιατορίου, της καφετέριας τους, του πωλητηρίου τους... Κάτω από αυτές τις συνθήκες θα παρακάμπτονται και οι όποιοι ηθικοί ενδοιασμοί υπήρχαν μέχρι σήμερα απέναντι στη βεβήλωση των αρχαιολογικών χώρων από τις κάθε είδους εμπορικές δραστηριότητες, όπως η διοργάνωση επίδειξης μόδας στο Ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο που έγινε πρόσφατα, ή η διαφήμιση της «Coca – Cola» στην Ακρόπολη που επιχειρήθηκε παλιότερα.

Με λίγα λόγια, όπως πολύ καλά έχει γραφτεί και σε άλλες ανακοινώσεις, το μόνο που δεν απασχολεί την κυβέρνηση είναι η ουσιαστική επαφή του λαού και ειδικά της νεολαίας με τα μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς, η κατανόηση του ιστορικού παρελθόντος και των επιτευγμάτων της ανθρωπότητας, ως μία βαθμίδα στην εξέλιξη του πολιτισμού που είναι πανανθρώπινο δημιούργημα και συλλογική περιουσία. Αυτό που απασχολεί είναι η εισπραξιμότητα και η κερδοφορία που συνεπάγεται η μαζικοποίηση των δραστηριοτήτων των μουσείων και των επιχειρήσεων που κινούνται γύρω από αυτά.

Η πολιτική προϊστάμενη του Υπουργείου Πολιτισμού εξυπηρετεί άριστα μια ομάδα φιλελεύθερων πολιτικών που βυθίζουν κάθε μέρα που περνάει την χώρα σε μια άκρατη ιδιωτικοποίηση και στέρηση πόρων από όλους τους τομείς της κοινωνίας που τα έχουν πραγματική ανάγκη.

Ζητούμε μετ' επιτάσεως από όλους του βουλευτές και κυρίως τους βουλευτές της Κρήτης την αποχή από οποιαδήποτε ψηφοφορία για την μετατροπή των Δημόσιων Μουσείων: Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Αθηνών, Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού και μέσα σε αυτά του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, σε νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Ζητούμε την στήριξη του λαού για την κατάργηση κάθε διάταξης βλαπτικής για το μέλλον του αρχαιολογικού πλούτου της χώρας, όπως η πρόσφατα ψηφισθείσα τροπολογία που άνοιξε το δρόμο για την εξαγωγή αρχαιοτήτων με το μανδύα του μακροχρόνιου δανεισμού για 50 χρόνια.

Εμάς του αρχαιολόγους και όλους τους υπαλλήλους του Πολιτισμού θα μας βρουν απέναντι τους για όλα τα ανόσια που σχεδιάζουν για τον Πολιτισμό της Χώρα μας.

Αυτά τα Χριστούγεννα θα είναι διαφορετικά· μαζί με την οικονομική κρίση στην οποία βυθίζουν για ακόμα μια φορά το λαό, τα ονόματά των υπεύθυνων θα γραφτούν με μελανά χρώματα στην Ιστορία της γενιάς μας, αν δεν αποσύρουν τώρα τη συζήτηση για το ξεπούλημα των Μουσείων της Χώρας μας .”

**ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Προς:

τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης,
κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Κοινοποίηση: Πίνακας αποδεκτών

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Πληροφορούμαστε από τα ειδησεογραφικά μέσα ότι επίκειται η ψήφιση νομοσχεδίου που θα μετατρέπει σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) τα πέντε μεγαλύτερα ελληνικά δημόσια μουσεία που λειτουργούν ως ανεξάρτητες περιφερειακές υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ (Εθνικό Αρχαιολογικό, Βυζαντινό και Χριστιανικό, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου). Πρόκειται για τα σημαντικότερα δημόσια μουσεία που αποτελούσαν πάντα αναπόσπαστο τμήμα της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και λειτουργούν στην ελληνική επικράτεια ως αντιπρόσωποι μεγάλων γεωγραφικών περιοχών και των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν σε αυτές.

Μια τέτοια σοβαρή –νομικού, διοικητικού και οικονομικού χαρακτήρα- μεταρρύθμιση, η οποία παρουσιάζεται ως τετελεσμένο γεγονός, αφορά σε οργανισμούς που βρίσκονται στον πυρήνα της προστασίας, διαχείρισης και προβολής της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Θα έπρεπε, λοιπόν, να έχουν τουλάχιστον ενημερωθεί οι εμπλεκόμενοι φορείς και να τους δοθεί η ευκαιρία να εκφράσουν τεκμηριωμένα την άποψή τους.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), το αρχαιότερο Μουσείο της Μακεδονίας, συνιστά μέσω των συλλογών του, που αριθμούν περισσότερα από 50.000 αρχαία αντικείμενα από όλο τον μακεδονικό χώρο, τη ζωντανή ιστορία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας στη βόρεια Ελλάδα, μια υπηρεσία που ιδρύθηκε λίγες μόλις μέρες μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας το 1912. Ο Μανόλης Ανδρόνικος, μια από τις πιο εμβληματικές φυσιογνωμίες της ελληνικής αρχαιολογίας, ανέφερε ήδη από το 1974 ότι το ΑΜΘ μπορεί να χαρακτηριστεί ως «το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Βόρειας Ελλάδας». Και πράγματι, αποτελεί το κεντρικό μητροπολιτικό μουσείο της Μακεδονίας. Οι πλούσιες δραστηριότητές του, χάρη στη μεγάλη απήχησή τους, το έχουν αναδείξει σε **ένα σύγχρονο εξωστρεφές μουσείο που βρίσκεται σε συνεχή αλληλεπίδραση με την κοινωνία των πολιτών.**

Από το 2006, μετά την ανακαίνιση και τον εκσυγχρονισμό του, λειτουργεί με 9 μόνιμες καινοτόμες εκθέσεις και έχει οργανώσει 33 αρχαιολογικές και 76 εικαστικές περιοδικές εκθέσεις με συμμετοχή 352 καλλιτεχνών από 45 χώρες, 43 εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά και ενήλικες, πειραματικά εργαστήρια, 77 επιστημονικές συναντήσεις με 1030 επιστήμονες από 236 φορείς και 35 χώρες, διαλέξεις από 200 προσωπικότητες των γραμμάτων, 1045 εκδηλώσεις ευρύτερου πολιτιστικού ενδιαφέροντος και 7 πρωτοποριακές συμμετοχικές ψηφιακές δράσεις στον καιρό της πανδημίας. Επίσης, προβάλλοντας τον ελληνικό πολιτισμό το ΑΜΘ έχει συμμετάσχει σε 26 εκθέσεις αρχαιοτήτων στο εξωτερικό, ενώ οι μέχρι σήμερα 46 εκδόσεις του τεκμηριώνουν το ερευνητικό, επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο του. Παράλληλα, με καινοτόμα προγράμματα που εκτελεί μόνο του ή σε δημιουργική συνεργασία με ερευνητικούς και επιχειρηματικούς φορείς (τέσσερα την συγκεκριμένη περίοδο με συνολικό προϋπολογισμό ύψους 995.000 €) εξασφαλίζει στη χώρα σημαντικούς πόρους από τα Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως μπορείτε να διαπιστώσετε, το ΑΜΘ είναι ένα δημόσιο μουσείο που η δραστηριότητά του δεν έχει τίποτα να ζηλέψει από άλλα μουσεία στην Ελλάδα και διεθνώς, με όποιο νομικό καθεστώς κι αν λειτουργούν αυτά. Αναρωτιόμαστε, λοιπόν, ποιο πλεονέκτημα έχει να προσφέρει η αλλαγή του νομικού καθεστώτος του;

Ένα επιχείρημα υπέρ της μετατροπής των μεγάλων Μουσείων σε ΝΠΔΔ είναι ότι αυτά θα αποκτήσουν οικονομική αυτονομία και αυτοδιαχείριση. Όσοι δραστηριοποιούνται στον χώρο του πολιτισμού γνωρίζουν πολύ καλά ότι **τα μουσεία δεν μπορούν να αυτοχρηματοδοτηθούν** όσο δημοφιλή κι αν είναι, όσες δραστηριότητες κι αν αναπτύξουν. Σε καμία χώρα του κόσμου, άλλωστε, τα μουσεία δεν είναι πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενα. Ακόμη και σε χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που η οικονομία λειτουργεί με απόλυτους όρους ελεύθερης αγοράς, υπάρχουν εμβληματικά μουσεία (βλ. Smithsonian Institute) που χρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος.

Αναρωτιόμαστε, λοιπόν, από πού θα εξασφαλιστούν οι λειτουργικοί πόροι των μεγάλων αυτών Μουσείων; Η ιδιωτική χορηγία είναι μια από τις προτεινόμενες λύσεις και ασφαλώς είναι ευπρόσδεκτη. Επ' ουδενί όμως δεν θα πρέπει να αναδειχθεί ως η εγγυήτρια της βιωσιμότητας των Μουσείων. Η ιδιωτική χορηγία υφίσταται άλλωστε ως θεσμός από πάντα. Τι εμποδίζει, λοιπόν, τη χρήση της στο ήδη υπάρχον πλαίσιο; Μήπως αυτό που εντέλει χρειάζεται είναι απλώς να αναθεωρηθεί ο τρόπος που ήδη λειτουργεί στη χώρα μας, αντί να μεταλλαχθεί η νομική, και όχι μόνον, υπόσταση του επιχορηγούμενου;

Ένα άλλο μείζον θέμα που μας απασχολεί κ. Πρωθυπουργέ είναι ότι ο ΟΔΑΠ (πρώην Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων) θα στερηθεί τα έσοδα των μεγάλων Μουσείων, μέρος των οποίων διανέμονται στα υπόλοιπα μικρότερα περιφερειακά μουσεία της χώρας. Τι θα συμβεί σε αυτή την περίπτωση; Θα αυξηθεί η κρατική χρηματοδότησή τους ή θα κλείσουν οριστικά;

Επίσης, επανειλημμένα έχει διατυπωθεί η άποψη ότι η μετατροπή των πέντε μεγάλων Δημόσιων Μουσείων σε ΝΠΔΔ θα προσδώσει σε αυτά διοικητική ευελιξία, ώστε να ενεργούν άμεσα και αποτελεσματικά χωρίς αγκυλώσεις. Κατά τη γνώμη μας, **το εξαιρετικά πλούσιο έργο του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης κάθε άλλο παρά διοικητικές αγκυλώσεις ή δυστοκίες καταδεικνύει**. Αντιθέτως, ας μην ξεχνάμε πως μεγάλο μέρισμα ευθύνης στην όποια δυσλειτουργία του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου πρέπει να αποδοθεί σε ένα ΝΠΔΔ του ΥΠΠΟΑ, το πρώην ΤΑΠΑ. Για παράδειγμα, χάρη στις «άμεσες» ενέργειές του, τα τελευταία τέσσερα χρόνια δεν λειτουργεί το αναψυκτήριο του ΑΜΘ, κάτι που προκαλεί έντονη δυσαρέσκεια στους επισκέπτες!

Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους μέλημα του νομοθέτη και των εκάστοτε κυβερνήσεων είναι η **διασφάλιση του κρατικού χαρακτήρα των Μουσείων**, γεγονός που εγγυάται τον εθνικό προσανατολισμό της πολιτιστικής πολιτικής του κράτους. Για τον λόγο αυτόν, η διοίκησή τους γινόταν ανέκαθεν από κρατικούς λειτουργούς και όχι από Διοικητικά Συμβούλια που θα αλλάζουν κάθε φορά μαζί με τις κυβερνήσεις.

Με αυτή την επιστολή, εμείς οι εργαζόμενοι του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης θέλουμε να επισημάνουμε πως ως κρατικοί λειτουργοί εργαζόμαστε μέσα στο πλαίσιο της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, προβάλλοντας και προστατεύοντας με απόλυτη επιτυχία τις συλλογές του μουσείου για τις γενιές του σήμερα αλλά και του αύριο. Δηλώνουμε πως τα μεγάλα δημόσια μουσεία της χώρας, στα οποία το ελληνικό κράτος έχει επενδύσει από την ίδρυσή του μεγάλο μέρος κρατικών πόρων και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού όλων των ειδικοτήτων, αποτελούν ανεκτίμητη εθνική παρακαταθήκη και πιστεύουμε πως έτσι πρέπει να παραμείνουν.

Με βαθύ σεβασμό,

Οι εργαζόμενοι του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης

Εταιρεία Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

«Έκκληση της Εταιρείας των Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου για την παραμονή του στην Αρχαιολογική Υπηρεσία

*To 2021 η Εταιρεία των Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου συμπληρώνει 87 χρόνια από την ίδρυσή της, συνιστώντας πάντα τον αρχαιότερο φορέα του είδους της στην χώρα και τον πρώτο σε αριθμό μελών. Εμπνευστής και ιδρυτής της υπήρξε ο **Μιχαήλ Βλαστός, συλλέκτης, φιλότεχνος και νομισματολόγος, ο οποίος κληροδότησε στο Εθνικό Μουσείο την ομώνυμη αρχαιολογική συλλογή του, μια από τις μεγαλύτερες του είδους της στον μεσοπόλεμο.***

Βασικός σκοπός και πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας των Φίλων είναι η θητική και υλική ενίσχυση και ο εμπλουτισμός του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, καθώς και η συστηματική και συνεχής προσπάθεια για την καλλιέργεια του φιλάρχαιου πνεύματος σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της ελληνικής κοινωνίας. Στο διάστημα της λειτουργίας της, η Εταιρεία αγόρασε και δώρισε στο Μουσείο ελληνικές αρχαιότητες ιδιαίτερης σημασίας που προέρχονταν από τυχαίες ανασκαφές, ώστε να αποσοβηθεί η λαθραία εξαγωγή τους από τη χώρα. Συνέβαλε τα μέγιστα στην παροχή υλικοτεχνικών μέσων στις μόνιμες εκθέσεις του Μουσείου, στην υποστήριξη των εκπαιδευτικών του προγραμμάτων, στην οργάνωση και προετοιμασία των περιοδικών του εκθέσεων, διευκόλυνε την κατεύθυνση και τη διαχείριση δωρεών και χορηγιών προς το Μουσείο, καθώς και στην προβολή του με την διοργάνωση θεματικών ξεναγήσεων και της μακροβιότερης σειράς αρχαιολογικών διαλέξεων στην Αθήνα. Για το πολιτιστικό της έργο, η Εταιρεία τιμήθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 1997 σε πανηγυρική συνεδρίαση, με το βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών.

Η Εταιρεία των Φίλων στάθηκε για 87 χρόνια στο πλάι των εργαζομένων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, τόσο σε δύσκολες περιστάσεις για το Μουσείο και την Ελλάδα, όσο και σε περιόδους γαλήνης και ευμάρειας. Τα χιλιάδες μέλη της συμμερίστηκαν για σχεδόν εννιά δεκαετίες τις αγωνίες και τους στόχους των σπουδαίων αρχαιολόγων και των άλλων επιστημόνων, που υπηρέτησαν στο πρώτο Μουσείο της Ελλάδας. Είχαμε την τιμή να συνεργαστούμε και να γνωρίσουμε από κοντά το σπουδαίο έργο των λειτουργών της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Ξέρουμε ότι αρχαιολόγοι, συντηρητές, φύλακες και διοικητικό προσωπικό στέκονται πάντα δίπλα μας και

ανταποκρίνονται θετικά σε κάθε λογικό αίτημά μας, ακόμη και εάν χρειασθεί να απασχοληθούν εκτός ωραρίου και πάντα αφιλοκερδώς.

*Αναλογιζόμενοι τα παραπάνω νιώθουμε την υποχρέωση αλλά και την επιθυμία να σταθούμε στο πλάι τους και τώρα, στην ευγενή τους προσπάθεια να αποτρέψουν την αποκοπή του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου από το μητρικό σώμα της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, της **αρχαιότερης και σημαντικότερης δημόσιας υπηρεσίας στην χώρα**.*

Επειδή η πρόοδος του Μουσείου και η προαγωγή της αρχαιογνωσίας αποτελούν βασικούς σκοπούς του σωματείου μας, πιστεύουμε ότι το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο χρειάζεται τη φροντίδα και τη στοργή της πολιτικής ηγεσίας. Ήδη τα τελευταία έτη με την παρουσίαση πολλών περιοδικών εκθέσεων ο αριθμός των επισκεπτών του Μουσείου έχει σχεδόν τριπλασιαστεί, αύξηση που δείχνει το ενδιαφέρον και την αγάπη του κοινού για το Εθνικό Αρχαιολογικό. Τα σχέδια της εν υπογείω επέκτασης του Μουσείου, τα οποία έχει εξαγγείλει η παρούσα κυβέρνηση, η αδιατάρακτη διοικητική του συνέχεια και η εξασφάλιση της αναγκαίας στελέχωσης μέσα από τη «δεξαμενή» των πεπειραμένων της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, είμαστε πεπεισμένοι ότι θα απογειώσει το Μουσείο και θα το οδηγήσει με ασφάλεια στο δεύτερο μισό του 21ου αιώνα.

*Ενώνουμε λοιπόν τη φωνή μας με αυτήν των εργαζομένων του Μουσείου και ζητούμε από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου και της Χώρας να επανεξετάσει με τη δέουσα προσοχή το σχέδιο της μετατροπής του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου σε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου. Το σχέδιο αυτό θα προκαλέσει τον **«ακρωτηριασμό» του από την Αρχαιολογική Υπηρεσία**, της οποίας ουσιαστικά υπήρξε ο πυρήνας, και ενδεχομένως να οδηγήσει το Μουσείο σε διοικητικές αναστατώσεις σε περίπτωση κυβερνητικών μεταβολών στο μέλλον.*

*Είμαστε σίγουροι ότι τόσο η κα Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία προέρχεται από το σώμα των αρχαιολόγων, όσο και ο κ. Πρωθυπουργός, που με την παρουσία του έχει λαμπρύνει προσφάτως τα εγκαίνια της έκθεσης του Μουσείου **«Δι' αυτά πολεμήσαμεν...»**, θα επανεξετάσουν το σχέδιο μετατροπής του ΕΑΜ σε ΝΠΔΔ και θα λάβουν υπόψη τους τις απόψεις ενός σωματείου με μακρά ιστορία και παρουσία στα δρώμενα της Αθήνας και της φιλάρχαιης κοινότητας.*

Η Πρόεδρος και τα Μέλη του Δ.Σ.»

**ΤΑ ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΟ
ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ
ΛΟΓΩ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**